

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dan. Stalii Regulae Philosophicae explicatae & Orationes aliquot

Stahl, Daniel

Jenae, 1662

Regula I. Impoßible est idem simul esse & non esse

urn:nbn:de:bsz:31-102400

REGULA I.

Impossibile est idem simul esse & non esse.

I. Idem est, quod verbis affirmandi & negandi Philosophus enunciat *cit. lib. IV. Met. t. 27. & I. Post. t. 82. Impossibile est idem simul affirmari & negari de eodem.* Et quod *cit. t. 27. & preced. t. 15.* ait: *Contradictoria non possunt esse simul vera.* Et *t. 29. Altera contradictionis pars est falsa.*

II. Ex quibus ipsis perspicuum jam est, non tantum de esse & non esse universaliter sumto, sed & de tali esse; sive de quovis esse determinatori regulam venire intelligendam. Quod facit *t. 83. h. l. I. Post.* Quam impossibile enim est; Petrum simul esse & non esse, tam impossibile est, eum simul esse hominem, & non esse hominem, esse album, & non esse album. Id quod & circa seq. Reg. *Quodlibet est vel non est;* observandum. Non tantum enim necesse est; Petrum esse vel non esse, sed & esse hominem, vel non esse hominem, esse album, vel non esse album.

III. Notanda autem est particula *simul*, id est, eodem tempore. Diverso enim tempore potest idem esse & non esse: sicut aqua, cum hoc tempore sit calida, alio tempore non est calida. Quin etiam cum reliquis requisitis, quae ad veram contradictionem Aristoteles *I. Elench.* exigit, ista proportio intelligenda est. Impos-

sibile est, idem simul esse & non esse $\alpha\epsilon\gamma\epsilon\varsigma$ τὸ αὐ-
τὸ, ad idem, κατὰ τὸ αὐτὸ, secundum idem, & ἀ-
σάυτως, eòdem modò: id quod significat Aristo-
teles. quando cit. *Lib. IV. Metaphys. t. 9.* ait: *Idem
simul inesse & non inesse eidem & secundum idem,
impossibile est, & quaecunq; alia à nobis adjungi
possent, ad Logicas difficultates sint adjecta.*

IV. Quemadmodum autem aliàs nihil tam
absurdum, ineptum, & ab omni ratione ab-
horrens est, quin aliquando aliquem asserto-
rem & defensorem habuerit: ita extitisse olim
perhibentur, qui certissimum hoc & omni-
um evidentissimum axioma negare, & fieri
posse, ut idem simul sit & non sit, dicere veriti
non fuerunt, quamvis Aristoteles existimet,
eos, licet verbis id prodiderint, secum tamen
apud animum suum non ita stauisse, quando
scribit: *Fieri non potest, ut idem quisquam esse
& non esse existimet, quemadmodum nonnulli He-
raclitum dicere arbitrãtur. Neq; enim necesse est,
ut qua quis dicit, eadẽ & sentiat.* Quod etiam in-
nuit *I. Post. t. 79.* Disputat autem prolixè con-
tra eos idem Philosophus, in alleg. illo *Lib. IV.
Met. c. IV. & seqq.* & axiomatis nostri veritatem
masculè asserit.

V. Quanquàm autem id absolutè & κατὰ
ἀλὴν δ ϵ α ν demonstrari nequit, cum nec eò no-
tius, nec oppositò ejus, nempè *contradictoria si-
mul posse dici de eòdem*, absurdius quicquam sit:
quò

quò mi
& coru
retund
obstat;
fimum
quàm e
absurd
bet, ali
disting
uòs da

VI.

III. f.

tum sci

suo cer

illius cò

lo, qui

vit, sed

it, veri

Sycop

elitam

fert. 3.

quòd d

cum in

verum

VII.

stiano

Thal

incule

conte

quò minùs tamen καὶ ἀνθρώπων demonstratur, & eorum, qui negatum id eunt, vel protervia retundatur, vel simplicitati consulatur, nihil obstat; cum fieri possit, ut is, qui id. quod notissimum est, inficiatur, alia minùs evidentia tantùm evidentia admittat. & qui quod omnium absurdorum maximum, pro absurdò non habet, alia in absurdis numeret. Philosophus distingvit inter τὸ δῶδεξαι, καὶ τὸ ἐλεγεῖν ὡς δῶδεξαι.

VI. Petrus Hurtadus de Mendozâ *disp. Met. III. s. III.* à nullò unquam homine id fuisse negatum scribit, sed Aristotelem suò mare id alicui ex suo cerebro imposuisse, ut inde occasionè arripere illius cõfirmandi. Atqui repertus est nostro seculo, qui non ipse tantùm id negare non dubitavit, sed & orbi Christiano persuadere ausus fuit, veritati fidei id esse inimicum. Scribit enim Sycophanta ille, qui falsò se Christianum Israelitam nominat, in libellò quòdam famosò *assert. 3. contra Grauerum*, axioma illud naturale, quòd duo contradictoria non possint simul esse vera, cum impossibile sit idem simul esse & non esse, neminẽ verum Christianum posse agnoscere, imò nec debera.

VII. Eam nimirum fidem in populo Christiano esse voluit, qualis Judæis passim in Thalmudo, ut refert *Buxdorff. in Synag. Jud. c. E.* inculcatur: nimirum si duo Rabbini inter se contendant & pugnent, ac sermones contradicen-

dicentes proferant, non minus credendum esse, utrumque doctrinam suam à Mose accepisse, imò, (quæ summa est blasphemia,) utramque sententiam verbum Dei viventis esse.

VIII. Nos non ferendæ impurissimi scurræ illius impudentiæ, impioq; & perniciosissimo dogmati paucissimis obviam ibim⁹: I. Si verus Christianus nec potest, nec debet agnoscere hoc axioma, *Contradictoria non possunt simul esse vera*, qui factū est, quod Apostolus id agnovit & usurpavit, quando Rom. XI. v. 5. & 6. Sic igitur inquit, *Et in hoc tempore reliquæ secundum electionem gratiæ fuerunt. Quod si per gratiam, jam non ex operibus, quandoquidem gratia jam non est gratia. Sin ex operibus, jam non ex gratia, quandoquidem opus jam non est opus.* Apostolum hîc pro absurdò & aduicariò habere, aliquid esse gratiam, & non esse gratiam, esse opus, & non esse opus, quæ contradictoria sunt, & istò axiomate, *quod contradictoria nō sint simul vera*, argumentum suum fundare, vel cæcus videt. An verus Christianus non fuit Apostolus, qui axiomate illò naturali fuit usus? An in hōc ab officio electi Dei organi decessit?

IX. II. Si contradicentia possunt simul esse vera, quid i. Theologi desudant in conciliandis his Scripturæ textibus, qui adversari sibi invicem videntur? 2. Nihil agunt, dum in disputationibus inter alia etiam hōc telò contra
adver-

adversa
lūm un
dicere
psum c
mediō
contra
quod u
falsa 4
refes &
contra

X.
ctoria
gmata
quod
est, ali
Profec
& illa
igitur
in vice
fixerit
opinio

XI.
nec de
dictor
natur
paren
à Chr
XI

adversarios utuntur, quod ostendunt, non solum unum alteri, sed eundem sibi ipsi contradicere, imò hoc vel illud eorum dogma seipsum contradictionis gladiò jugulare. Imò 3. è mediò tollitur omnis disputatio, ut quæ inter contradictoria versatur, eoq; unicè nititur, quod una contradictionis pars vera sit, altera falsa. 4. Admittendæ erunt sine discrimine hæreses & quævis fanatica dogmata, si admittitur, contradictoria posse esse simul vera.

X. Dicitur: Quamvis statuamus, contradictoria posse esse simul vera, hujusmodi dogmata tamen non esse admittenda, propterea quod cum Scripturis sacris pugnent. Sed quid est, aliquod dogma pugnare cū Sacris literis? Profectò nihil aliud, quàm Sacras Scripturas & illa dogmata sibi invicem contradicere. Si igitur & ea vera atque credenda sunt, quæ sibi invicem contradicunt, lethale vulnus non inflixeris homini fanatico, si demonstrâris, ejus opinionem cum Scripturâ pugnare.

XI. Sed cur, quæso, Christianus nec potest, nec debet agnoscere axioma hoc: duo contradictoria non possunt simul esse vera? An, quia naturale est? Atqui & id axioma, quod dicit, parentes esse honorandos, est naturale. Ergò à Christianò agnosci nec potest, nec debet?

XII. Ex Axiomate præsentis nonnulli, viri

& eruditissimi, & in Philosophiâ Peripateticâ versatissimi, communicationem priorum evertere conantur: Cum enim secundum *I. Top. c. IV.* de ratione proprii sit, ut soli insit, & cum re reciprocetur, manifestam contradictionem involvi credunt, si proprium alteri communicetur. Hôc ipsô enim competet soli, & non competet soli, reciprocabitur, & non reciprocabitur.

XIII. Verum ipse Philosophus *V. Top. c. III.* docet, ita proprium esse posse alicui, & ipsi soli tribui, ut tamen & alteri conveniat, ut si uni tribuatur *ὡς πρῶτον*, immediatè & tanquam subjecto primo, alii *καὶ ἀλλότῳ πρῶτον*, mediatè sive per aliud primum, quemadmodum si quis *τὸ κερῶδες* coloratum esse, proprium constituat superficiei, illi fraudi non est, quod id corpori quoque insit. Manet enim proprium superficiei, & ei soli competit tanquam subjecto primo, cum corpori non primo, sed ratione superficiei insit.

XIV. Qui igitur asserunt, propriâ divinitatis, ut omnipotentiam, omniscientiam, &c. communicata esse carni Christi, observatâ hâc Aristotelis doctrinâ, nullô negotiô, quantum ego judicare possum, sese extricant, & notam contradictionis effugiunt. Manent enim omnipotentia, omniscientia, &c. etiam si communicentur humanæ naturæ in Christo,

pro-

propri
illi nisi
ra, cum
igitur
& tan
tur.

I. Qu
propo
vera e

II.
idem
prace
cit.

III. M
& Soa
bem
tentia
IV. M

VII. c
tanqu
tra pr

IV
princ
dicer
busli
& qu

propria divinæ naturæ, quia non competunt illi nisi κατ' ἄλλο, nempe ratione divinæ naturæ, cum quâ in unitate personæ subsistit. Soli igitur divinæ naturæ insunt immediatè, per se, & tanquam πρῶτον, cumque eâ sic convertuntur.

REGULA II.

Quodlibet est vel non est.

I. Quod verbis affirmationis & negationis ita proponitur : *De quolibet affirmatio vel negatio vera est. I. Post. t. 83. III. Met. t. 3. & IV. Met. t. 27.*

II. Javellus *IV. Met. q. IX.* hoc principium idem planè & ejusdem sensus esse statuit cum præcedenti, cui adstipulatur Mendoza *l. supra cit.*

III. Nos cum Fonseca *IV. Met. c. III. q. un. f. II.* & Soario *disp. Met. III. f. III.* pro distinctis habemus. Quam omninò etiam Aristotelis sententiam fuisse, inde colligi potest, quod cum *IV. Met. c. IV.* illius veritatem defendisset, *cap. VII.* demum hoc confirmandum sibi sumit, tanquam peculiaris quædam argumenta contra protevros requirens.

IV. Soarii fundamentum est: Cùm ista duo principia sint *de esse & non esse*, sive de contradicentibus, & verò in contradicentibus quilibet duo reperiantur, nempe *repugnantia*, & *quod careant omni medio*; prius principium